

Svaki zub je NUŽNO

PIŠE

Dr.sc. Višnja **Blašković**

specijalistica dentalne i oralne patologije s parodontologijom Poliklinika "Dr. Blašković" Rijeka

Nedostatak jednog ili više zuba vodi poremećaju cijelog žvačnog sustava. Kod gubitka zuba, sile žvakanja se neravnomjerno prenose na susjedne zube, i s vremenom dolazi do pomicanja, razmicanja, izvrtanja i naginjanja preostalih zuba. Ako zub nema svog para (antagonistu) u suprotnoj čeljusti počinje izrastati u prazan prostor suprotne čeljusti kako bi ipak obavio funkciju žva-

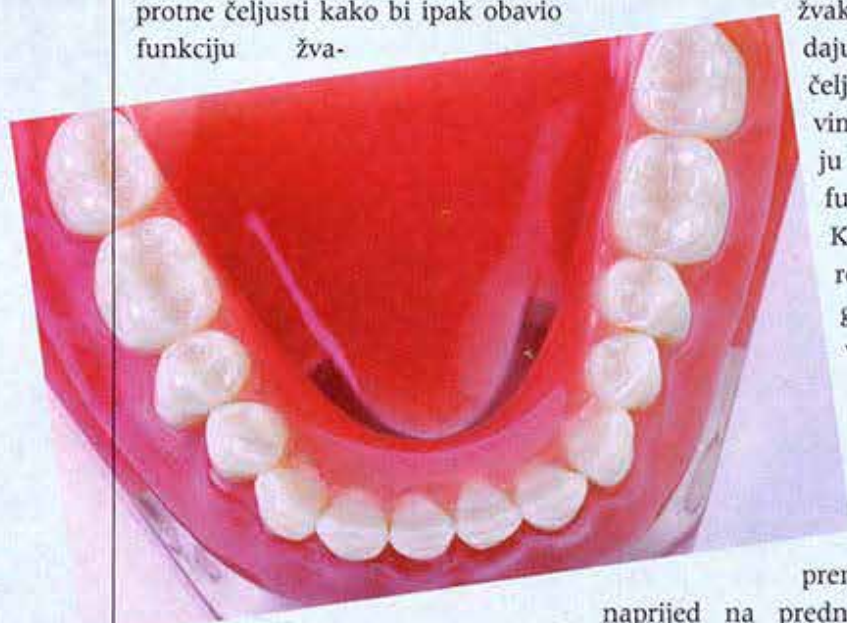
Nedostatak bilo kojeg zuba uzrokuje žvačnu disharmoniju i vodi problemima od disfunkcije čeljusnog zgloba do pomicanja i razmicanja ostalih zuba

kanja u novonastalim uvjetima, što povećava žvačnu disharmoniju. Jako je važno nadoknaditi gubitak kutnjaka jer omogućuju kvalitetno žvakanje hrane, daju oslonac čeljusnim zglobovima i omogućuju njihovo dobro funkcioniranje. Kutnjaci imaju robusne i dugačke korijenove čime mogu neutralizirati jake sile žvakanja. Bez kutnjaka žvačni centri prenose se prema naprijed na prednje, morfološki slabije zube. Ti zubi nemaju masiv-

ne korijenove poput kutnjaka pa s vremenom izgube mogućnost neutraliziranja prejakih žvačnih sila, popuste i postaju klimavi.

Gubitak bočnih zuba i kutnjaka potcjenjuje se

Postojanje bočnih zuba (pretkutnjaka i kutnjaka) je važno za dobru funkciju žvakanja. Bočni zubi su, k tome, važan oslonac, potpora za funkciju čeljusnog zgloba. Kada nedostaju čeljusni zglob podliježe degenerativnim promjenama. Kod nedostatka bočnih zuba, žvakanje je otežano, pa hrana nesažvakana prelazi u želudac, što uzrokuje probavne i zdravstvene smetnje. Bočni zubi ujedno daju potporu mišićima lica. Zato je važno nadoknaditi svaki izgubljeni zub, pogotovo kutnjak. Mnogi pacijenti podcjenjuju gubitak kutnjaka, zanemaruju njihovu ulogu u procesu žvakanja budući da se nedostatak tih zuba ne vidi pri osmijehu. Danas su idealan izbor za nadoknadu izgubljenih zuba implantati. Kada nema dovoljno kosti za implantaciju ili zbog ekonomskih ili zdravstvenih razloga, gubitak zuba se može kompromisno riješiti izradom mostova, krunica ili zubnih proteza. Mostovi i krunice po-

nadomjestiti

Inlay ,onlay i overlay tehnologija vrhunske preciznosti i brzine

Kada zubna kruna ima veliko oštećenje zbog karijesa ili traume, a još uvijek je očuvano dovoljno zdravog čvrstog tkiva , tada se preporučuje izrada Inlay, onlay i overlay protetskih nadomjestaka (opsežnih zubnih ispuna napravljenih u zubotehničkom laboratoriju na bazi otisaka pripremljenog zuba). Inlay, overlay i onlay omogućuju kvalitetniju i precizniju rekonstrukciju oštećenog zuba. Mogu biti iz porculana ili kompozitnog materijala. Računalna tehnologija je postala dio dentalne medicine. CAD/CAM (CAD-računalom potpomognuto oblikovanje/CAM računalom potpomognuta izradba) računalna je obrada otiska i zubnih modela i izrada protetske konstrukcije pomoću računalnog programa. Ova tehnologija visoko je zastupljena u svim aspektima dentalne medicine u razvijenom svijetu. Nakon što se uz pomoć računalnog 3D programa dizajnira buduća krunica, informacija se šalje mašini za rezanje koja precizno izreže željeni oblik. Krunicu je tom tehnologijom moguće izraditi za 2 sata. Danas smo u mogućnosti ponuditi našim pacijentima krunice, inlay-e, ljuskice i mostove izrađene tom novom računalnom tehnologijom. Prednost joj je izrazita preciznost radova.

Redovita higijena i posjeti liječniku

Jednom kada je protetski rad gotov, treba ga je pomno održavati savjesnom oralnom higijenom. Iako svaki pacijent poželi dužu pauzu nakon završenih radova u ustima, ne smije se zaboraviti da se protetski rad mora redovito održavati i kontrolirati od strane liječnika dentalne medicine koji će manja odstupanja na vrijeme prepoznati i uspješno ih ukloniti.

boljšavaju i ispravljaju zagriz, popravljaju mogućnost žvakanja i govora, a pridonose i puno ljepšem izgledu jer njima popravljamo oblik, boju i položaj zuba u zubnom nizu. Krunice štite liječene zube od mogućeg loma. Koriste se za rekonstrukciju oštećenih, slomljenih ili velikim ispunima oslabljenih zuba. Naročito se preporučuje napraviti krunicu nakon endodontskog liječenja ("vađenja živca") budući da je takav zub zubi krhak i lomljiv a preostale zubne strukture su često preslabe i mogu se urušiti tijekom žvakanja.

Mostovi i krunice

Mostovi nadoknađuju izgubljene zube. Krunice i mostovi mogu biti izrađene od različitih materijala. Pojava i razvoj metal-keramičkih krunica značajan je napredak u estetskim standardima dentalne protetike, i estetske stomatologije. Metalporculanske krunice imaju metalnu kapicu na koju se slojevito nanosi porculan i potom još glazura koja daje glatkoću i visoki sjaj. Metalne kapice su najčešće načinjene od kobalt krom legure bez dodatka nikla. Iako se danas prioritet daje bezmetalnoj keramici metal porculanske krunice se i dalje dosta rade jer estetski zadovoljavaju, dugotrajne su i ekonomski prihvatljive pacijentima. Nedos-

tatak metal porculanskih krunica očituje se najviše u estetskim aspektima i prisutnosti metala: prosjavanje metalne baze daje sivi odsjaj krunici, a povlačenje zubnog

mesa dovodi do nastanka ružnog »crnog ruba« krunice. To obeshrabljuje pacijente jer se narušava ljepota krunice. Danas se sve češće rade bez-

metalne porculanske krune i mostovi koji imaju jezgru od drugih materijala (npr.: cirkonoksid) ili su u cjelosti načinjene od porculana. Budući da je riječ o bezmetalnoj keramici ne postoji opasnost od alergijskih reakcija na pojedine metale, što je važna činjenica budući da su u zadnje vrijeme pacijenti sve više osjetljivi na razne metale. Cirkon porculan-

ske krunice imaju nemjerljivo bolja estetska svojstva zbog boljeg propuštanja svjetlosti, optimalne translucencije pa krunica daje prirodan i lijep izgled zuba. Pune porculanske krune nemaju podlogu iz drugog materijala već su isključivo napravljene iz porculana. Daju vrhunske estetske efekte, ali su slabije otporne na pritisak pa ih najčešće koristimo za prednje zube. Ne preporučuju se za izradu mostova niti krunica na bočnim zubima.

Estetika i trajnost cirkonij porculana

Cirkonij-porculanske krunice imaju snagu i ljepotu prirodnih zuba. Njihova baza je bijela kapica od aluminij-oksida ili cirkonoksida što krunici daje izvanrednu čvrstoću, te ih možemo jednako sigurno koristiti za nadoknadu prednjih kao i bočnih zuba. Cirkon porculan je zbog svoje čvrstoće pogodan i za izradu mostova. Jednako uspješno funkcionira i estetski zadovoljava kada je napravljen na prirodno brušenim zubima ili nad implantatima. Cirkonska bezmetalna kapica na koju se nanosi keramika omogućuje lom i translucenciju svjetlosti kakvu ima prirodni zub. Cirkonporculanske krunice i mostovi ne izazivaju alergijske reakcije, pacijentima ne smeta okus metala u ustima. Cirkonijoksid nije toplinski provodljiv te pacijent ne osjeća nikakvu nelagodnu nakon konzumiranja toplo-hladne hrane i napitaka. Krunice neće dobiti "crni rub" kao kod krunica s metalnom jezgrom.

